

TVÆRPILEN

VESTEGNENS AMATØRARKÆOLOGISKE FORENING
PROGRAM FORÅR 2023

Foto af skrabere ved udgravning Grønttorvet

FORMAND ANN WELLING

WEBSITE : [WWW. TVAERPILEN.DK](http://WWW.TVAERPILEN.DK)

FORMANDEN HAR ORDET

I skrivende stund er det 16 grader, selv om vi næsten er i november! Et mærkeligt og på mange måder bekymrende år for os alle! Men heldigvis har Tværpilen det godt! Vi har igen ca. 80 medlemmer, og mange kommer til vores foredrag. Tak for det!

Efteråret har budt på både Folkeuniversitets interessante foredragsrække om arkæologi i Østsjælland, og 3 foredrag om hhv. vikinger i nærområdet, Vindelevskatten og Odin-kult, så vi kommer vidt omkring. Folkeuniversitetet havde desværre ikke så mange deltagere som vi plejer, vi håber det retter sig til efteråret 2023. Foredragene har været spændende og meget velbesøgte.

Detektor- og gravegrupperne har haft meget at se til. Der har været udgravninger både i Høje Taastrup og i Ballerup. Se inde i bladet.

DAA (Danske Amatør Arkæologer) arrangerede en tur til Maribo med Lola-udstillingen og "fortidsskoven" Halskov Vænge med mange fortidsminder, og nogle Tværpil-medlemmer deltog i den vellykkede tur.

Foråret 2023 vil som sædvanlig byde på 3 foredrag og et kort foredrag i forbindelse med generalforsamlingen (se inde i bladet), og måske en tur til Nationalmuseet. Vi er også i gang med at arrangere en kør-selv-tur, der kommer til at gå til Holmegård mose. Vi meddeler snarest datoerne.

Jeg håber I vil møde talstærkt op til såvel foredrag som ture!

Ann Welling

BERETNINGER FRA GRUPPERNE

GRAVEGRUPPEN

Ved Ninna Thomsen (tlf. 31 39 29 10) og Nina Nyberg (tlf. 60 93 77 34)

Tekst af Julia Bjørneboe

Marken ved Kjelds kartofler viser sig at være interessant i forbindelse med stenalderfund. Efter Julia fandt en brommepil på marken i foråret, er der nu dukket endnu en op, denne gang fundet af Bo Kildeager. Bo har desuden fundet en fin pil fra dolktiden, samt tre økser (to bonde og en ertebølle) på samme mark. Bo formoder, at der har ligget en boplads fra bondestenalderen på højdedraget tæt ved gården. Der er også fundet flere skrabere, bor og flækkeknive mm.

Bos brommepil og pil fra dolktiden

I Juni og August måned var der mulighed for at hjælpe Kroppedal med to udgravninger i industriområdet syd-vest for Høje-Taastrup station.

Ved området Berings Gade/Skåne Boulevard blev der fundet et stort langhus på over 200m², dog kun få genstande. Et par potteskær med bånd-ornamentering blev det til, samt skrabere.

Den anden undersøgelse var en forundersøgelse på DSBs lukkede arealer ved de enorme grå kølehaller ved Litauen Allé. Lige på falderebet dukkede der store mængder knogler, flintskrabere, flækker og potteskår op ved den sidste søgegrøft, og Kroppedal fandt et menneskeskelet. Det blev til 20 fundbakker. Fundene er så omfangsrige, at der kommer en egentlig undersøgelse af området i 2023. Tværpilens gravegruppe vil blive inviteret med.

DETEKTORGRUPPEN

En hilsen fra Vikingetiden

Af Anders Jespersen.

Efter adskillige kilometers traven op og ned ad marker ved Høje Taastrup sker det. En sand lykkefølelse hvor dopaminen forøges på et splitsekund, når der frem af jorden kommer en godt 1000 år gammel hilsen fra vikingetiden.

Tænk at en netop på dette sted har tabt en flot forgyldt fibel, som jeg kan samle op og redde fra yderligere nedbrydning. Det er en sand fornøjelse at registrere den, tage billeder, vise den til interesserede og indlevere den til Kroppedal. Senere kan jeg sidde og kigge billederne igennem og huske tilbage på den særlige dag.

På billederne ses fund fra området ved Høje Taastrup.

- 1) Bly vægtlodder (bl.a. kvartlod, tabletformet) i vægtenheden Ørtug, som er på ca. 8 gram.
- 2) Forgyldt emaljefibel af bronze i Cloisonné type (30 mm), hvor emalje i forskellige farver oprindeligt har prydet felter på oversiden. Ved nålefæstet på bagsiden ses rester af forgyldning. Er fra Yngre Vikingetid.
- 3) Forgyldt hængesmykke af bronze i Terslev stil (33x28 mm). Der er et kringelformet mønster, som også blev anvendt i Jernalderen. I fordybningerne ved kringlerne ses rester af forgyldning.

- 4) Fragment (1/3) af trefliget fibel af bronze med rankemønster (30x40 mm). På bagsiden er dele af nålefæstet bevaret. Jernnålen er dog rustet væk. Typen er fra 800-850 fkr.

FOREDRAG

Arkæologien i Sydslesvig

Foredrag ved arkæolog Ditte Kröner

Tirsdag den 24. januar 2023 kl. 19.30, Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71

Foredraget vil fokusere på de nyeste fund i Slesvig-Holsten, hvor Ditte vil perspektivere til samtidige danske fund og sætte fundene ind i en kulturel og historisk sammenhæng. Vi kommer til at beskæftige os med alt fra Femern i øst til de frisiske områder i vest. Og med de nyeste udgravninger i Bov lige nord for grænsen til den hidtil ældst fundne gravplads i Norden i Lauenborg lige syd for Slesvig-Holsten. Vi vil blandt andet høre om kremerede grave og gravkamre, fiskeruser og værktøj. Og så vil vi se på, hvad metaldetektorfolkene finder i det slesvig-holstenske område.

Håndværket og dets betydning i samfundet

Foredrag ved arkæolog Ph.d Bo Jensen, Kroppedal Museum

Tirsdag den 22.marts 2023 kl. 19.30, Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71

"Kroppedal Museums udgravninger på Alpegård i Smørumovre i 2020 og 2021 fandt vi støbeformsfragmenter, bronzeskrot og et skår af en smeltedigel – beviser på bronzestøbning på pladsen i yngre bronzealder periode V (900-700 f.v.t.). Også på Nørrevangen, lige syd for Alpegård, er fundet flere støbeformsfragmenter fra nogenlunde samme periode. Med udgangspunkt i fundene diskuterer oplægget håndværket og dets betydning i samfundet."

De nyeste udgravninger i København

Foredrag ved arkæolog Nikolaj Fenger Pedersen

I forbindelse med Generalforsamlingen

Tirsdag den 28. marts 2023 kl. 19.00, Taastrup Medborgerhus, Taastrup hovedgade

I løbet af de sidste år har museet haft en række meget spændende undersøgelser. I 2019 gravede museet på Ny Østergade i Indre By og der fandt vi rester af den gamle middelaldervold med mange tilhørende udvidelser og en smukt bevaret voldgade lige bag ved i flere faser. På Købmagergade, i en baggård ikke langt fra Rundetårn, gravede vi i 2020 flere omfattende middelalder lag og latriner fra Chr. d.IV.'s tid. På Gammel Torv lykkedes vi i samme periode med at finde Københavns ældste voldgrav fra 1100-tallet med spændende fund i, og ved Sølund Plejehjem fandt vi for første gang rester af de gamle blegdamme, hvor man fik rensset og afbleget tekstiler i 1700-tallets København. De sidste par år har også været præget af, at museet er begyndt at bruge metaldetektorer ved vore gravninger og derfor har vi meget rige metalfund, som vi også vil vise frem. Dertil har der for nyligt været endnu en spændende udgravning på Rådhuspladsen, hvor også middelaldergruber og Chr.d.IV.'s voldgrav er kommet frem igen.

Arkæologi på Bornholm

Foredrag ved amatørarkæolog, detektorfører m.m. Klaus Thorsen

Torsdag den 20. april 2023 kl. 19.30, Taastrup medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71

Klaus Thorsen har været formand for de bornholmske amatørarkæologer i 20 år og er en skattet underviser, bl.a. på Bornholms Højskole. I 2003 blev han af DAA udnævnt til Årets arkæolog. Han har deltaget i mange af de store udgravninger ved Sorte Muld og har selv fundet nogle meget store skatte på Bornholm. Han vil fortælle om sine mange år i arkæologien på Bornholm.

Helt nyfunden guldring fra omegnen af Sorte Muld.

TVÆRPILENS HJEMMESIDE

www.tvaerpilen.dk

BESTYRELSEN

Formand: Ann Welling, tlf: 26 13 91 47

Næstformand: Erik Vinding, tlf: 36 30 82 01

Kasserer: Edith Rosenberg, tlf: 40 85 27 71

Sekretær: Bente Larsen, tlf: 28 93 94 67

Bestyrelsesmedlemmer:

Jørgen Nielsen, tlf: 22 43 62 72

Julia Bjørneboe, tlf: 93 80 80 94

Anders Jespersen, tlf: 60 76 54 81

Suppleanter:

Kirsten Rajakumar, Thomas Jeppesen, Boris Pogacar

Revisor:

Ninna Thomsen, 31 39 29 10, **Revisorsuppleant:** Jens V. Bruun

KONTAKTPERSONER

Gravegruppen : Ninna Thomsen, 31 39 29 10 og Nina Nyberg, 60 93 77 34

Detektorgruppen: Julia Bjørneboe, 93 80 80 94

Redaktionsgruppen: Ann Welling, 26 13 91 47, Kirsten Rajakumar

Alle i bestyrelsen samt kontaktpersoner kan kontaktes på bestyrelse@tvaerpilen.dk

KONTINGENT

Kontingent for 2023 bedes indbetalt senest den 1. marts 2023

Medlemstype og pris 2023

Enkelt 250 kr. , Familie 400 kr. Studerende, 125 kr.

Betalingsform

Kontooverførsel: reg.nr. 1551 konto nr. 5684382. **Vi medsender ikke mere girokort**

Kontingent bedes af nye medlemmer indbetalt hurtigst muligt efter indmeldelse.

Og vi opfordrer alle til at indsende deres email-adresse til bestyrelsen på

bestyrelse@tvaerpilen.dk.

NYT FRATVÆRPILEN

Tværpilens nyhedsbrev udgives 4 gange om året – 1. marts, 1. maj, 1. oktober og 1. december.

Den elektroniske udgave af *Nyt fra Tværpilen* er gratis og suppleres lejlighedsvis med en "husk at". Tilmeld dig ved at maile "Nyhedsbrev" og din mailadresse til Bente Larsen: larsen.bente@gmail.com. Ønsker du *Nyt fra Tværpilen* i papirudgave, sendes det som almindeligt brev og koster 40 kr. om året. Beløbet kan eventuelt betales sammen med kontingentet. Tilmeld dig hos Bente Larsen på 28939467. Husk at meddele os eventuelle ændringer i dine post- og mailadresser. Stof til *Nyt fra Tværpilen* skal fremsendes senest en uge før udgivelsen.

TVÆRPILENS PROGRAM

Programmet udsendes 2 gange om året, i januar og juli.

Flere af medlemmerne har udtrykt ønske om, kun at modtage Tværpilens program digitalt.

Hvis du ønsker dette, så giv besked til Bente Larsen larsen.bente@gmail.com eller telefon 28 93 94 67. Hvis du fortsat ønsker at få programmet på papir med posten, skal du ikke foretage dig noget. Programmet ligger også på vores hjemmeside. www.tvaerpilen.dk.

ARKÆOLIGIFORENINGER VI SAMARBEJDER MED:

Deres programmer og aktiviteter kan ses på deres hjemmesider:

FLÆKKEN: www.flaekken.dk

VÆRLØSE-GRUPPEN:

www.vaerloesehistorie.dk/arbejdsgrupperne/fureso-arkaeologigruppen

KALUNDBORG:

www.vestmuseum.dk/museumsforeningerne/kalundborg-arkaeologiforening

KROPPRDAL MUSEUM: www.kroppedal.dk

DANSKE AMATØRARKÆOLOGER: www.arkaeologi-sda.dk

Tværpilen er medlem af DAA, Danske Amatør Arkæologer, der dels arrangerer rejser og ture, og dels udgiver et glimrende blad *Fund & Fortid*, der udkommer 4 gange årligt.

Et abonnement koster 260 kr. Se DAA's hjemmeside www.arkaeologi-sda.dk

GENERALFORSAMLING

Ifølge foreningens vedtægt af 1. januar 2007 indkaldes hermed til Tværpilens ordinære, årlige generalforsamling **tirsdag den 28. marts 2023 kl. 20.00** (foredrag kl. 19.00) i Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71, Taastrup

Dagsorden ifølge vedtægt:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. a. Regnskab til godkendelse (decharge)
b. Budget og kontingent for det kommende år
4. Forslag (fremsendes til formanden senest 20. marts)
5. Valg
6. Eventuelt

Ad 3. Regnskab. Det reviderede regnskab vil foreligge på mødet

Ad 5. Ifølge vedtægterne er 4 bestyrelsesmedlemmer på valg i år. Det drejer sig om

- Jørgen Nielsen
- Erik Vinding
- Anders Jespersen
- Julia Bjørneboe

Bestyrelsens øvrige medlemmer er Ann Welling, Bente Larsen og Edith Rosenberg

Herudover skal vælges indtil 7 suppleanter, der er på valg hvert år. Suppleanterne er p.t.

- Kirsten Rajakumar
- Thomas Jeppesen
- Boris Pogacar

Til slut skal der vælges en revisor og en revisorsuppleant

Konstituering foretages på bestyrelsens første møde.

Inden generalforsamlingen (kl. 19.00 til 20.00) indbyder Tværpilen til et foredrag (se inde i bladet)

Derefter byder vi på kaffe.

VEL MØDT!